

SAVJETOVANJE O POSAVINI

Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 27.-29. siječanj 1971. g.

prof. dr. sc. Josip Marušić, dipl. ing. građ.

1. Uvod

Povodom Dana rijeke Save koji se 1. lipnja obilježava od 2007. godine, prisjećamo se prvog stručno – znanstvenog skupa održanog od 27. do 29. siječnja 1971. godine u Zagrebu. Glavni organizator bio je *Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu* u suradnji s Vodoprivrednim i Poljoprivrednim proizvodnim poduzećima SR Hrvatske. Tom prigodom izdan je zbornik radova „Savjetovanje o Posavini“. Aktivnosti i poslove glavnog i odgovornog urednika obavili su prof. dr. sc. Josip Kovačević i prof. dr. sc. Zoltan Racz, a tehničkog urednika Boris Copic, dipl. ing. Autori radova bili su stručnjaci i znanstvenici poljoprivredne, hidrotehničke, geodetske, kulturno-tehničke i šumarske djelatnosti s područja SR Hrvatske, kao i ostalih Republika bivše države SFRJ. Osnovni cilj skupa bio je prikaz prirodnih i tehničkih pokazatelja rješenja za unaprjeđenje biljne i stočarske proizvodnje na najvećem melioracijskom području Hrvatske ukupne površine 25 770 km² što je 45,5 % kontinentalne površine Hrvatske.

U većini radova dati su pokazatelji o prirodnom potencijalu tala te klimatska i hidrološka obilježja slivnog područja Save – zajedno s njezinim glavnim pritocima. Nažalost, stupanj izgrađenosti objekata i sustava za zaštitu od poplavnih voda kao i odvodnju te navodnjavanje ne zadovoljava potrebe uređenja vodnog režima poljoprivrednih zemljišta u cilju ostvarenja visokih i stabilnih prinosa biljnih kultura, a pozitivna iskustva razvijenih država potvrdila su da je stupanj izgrađenosti i održavanja hidrotehničkih objekata preduvjet uspješnije provedbe agrotehničkih mjera u procesu uzgoja biljnih kultura (od pripreme zemljišta te sjetve, razvoja do žetve i berbe biljnih kultura). To se prvenstveno odnosi na regulaciju vodotoka i izgradnju hidrotehničkih objekata za zaštitu od poplava i sustava za pravovremenu odvodnju površinskih i podzemnih voda, kao i navodnjavanja poljoprivrednih zemljišta.

Primjena suvremenih agrotehničkih mjera daje bolje rezultate – veće prinose biljnih kultura na zemljištima s kvalitetno izgrađenim i redovito održanim hidrotehničkim objektima kao sastavnog dijela cjelovitog programa gospodarenja vodama i tlima na slivnim

područjima u cilju uspješnijeg korištenja njihovih prirodnih potencijala, što je preduvjet uspješnog razvoja poljoprivrede kao strateške djelatnosti svake države – dostatne proizvodnje hrane, kako za vlastite potrebe, tako i za mogućnost izvoza hrane. Svako radno mjesto u proizvodnji biljnih kultura omogućava i zahtijeva nova radna mjesta u nizu pratećih djelatnosti za potrebe uspješnog razvoja poljoprivrede. To se odnosi na provedbu komasacija i melioracija s pripadajućim hidrotehničkim objektima i sustavima, proizvodnju poljoprivrednih strojeva i vozila, izgradnju objekata za skladištenje i preradu biljnih kultura, proizvodnju gnojiva i ostalih potrebnih sredstava za optimalni razvoj biljnih kultura, razvoj prehrambene industrije, kao i niz pripadajućih tehnoloških sredstava i potrošnog materijala te posebno obrazovanje potrebnih kadrova.

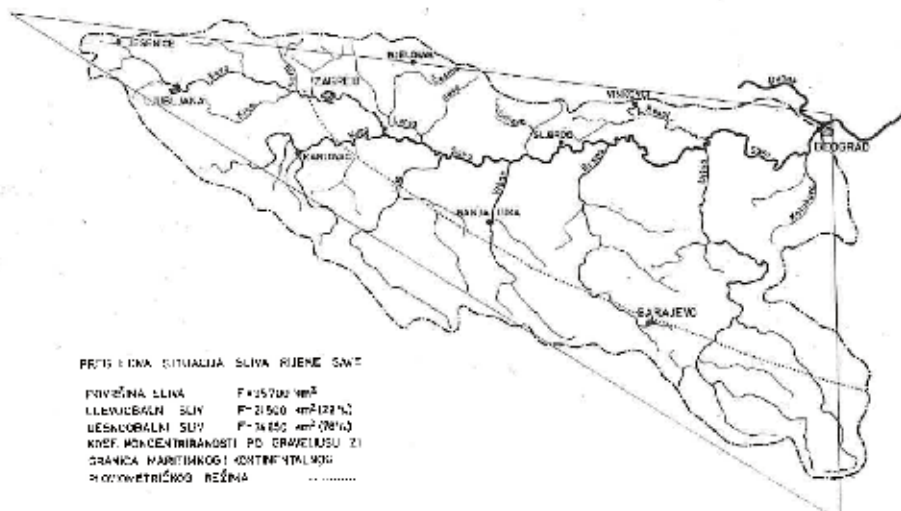
2. Sadržaj zbornika radova „Savjetovanje o Posavini“

U zborniku radova (na 406 strana) objavljen je ukupno 51 rad u četiri tematska područja:

1. Hidrotehnička problematika savske doline (7 radova, str. 1-80),
2. Odvodnja i transformacija tla na melioracionom području rijeke Save i njenih glavnih pritoka (22 rada, str. 83-246),
3. Biljna i stočarska proizvodnja u Posavini (19 radova, str. 247-378),
4. Ekonomski i agrarno politički aspekti melioracija i poljoprivredne proizvodnje u Posavini (3 rada, str. 379-406)

Navedenim tematskim cjelinama obuhvaćeni su prijedlozi i rješenja održivog gospodarenja zemljištem i vodama na slivnom području rijeke Save kao sastavnog dijela uspješnog programa razvoja vodoprivrede, poljoprivrede i šumarstva.

Iako je prošlo 50 godina od savjetovanja o Posavini dio tema i dalje je aktualan osobito u smislu cjelovitog i održivog gospodarenja vodama i tlima na slivnom području rijeke Save kao sastavnog dijela uspješnijeg razvoja vodoprivrede i poljoprivrede Hrvatske što je preduvjet nacionalnog strateškog programa proizvodnje

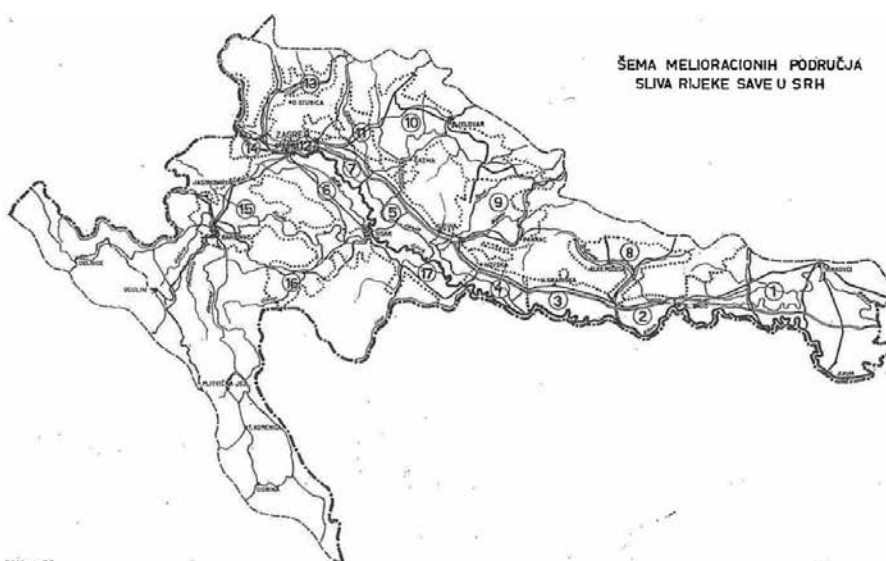
Slika 1: Pregledna situacija sliva rijeke Save (Preuzeto iz zbornika radova „Savjetovanje o Posavini“, str. 3)

hrane, kako za vlastite potrebe, tako i za potrebe turizma i izvoza.

Završna poruka ovog prikaza

Kako u sastavu bivše države do 1991. godine, tako i u samostalnoj državi Hrvatskoj održavaju se stručni i znanstveni skupovi s ponavljanjem dijela konstatacija i prijedloga rješenja s potrebnim prirodnim, tehničkim, tehnološkim i financijskim pokazateljima. Nažalost, za njihovu provedbu nedostaje u dovoljnoj mjeri kontinuiteta društveno-političkih odluka kao i potrebnih financijskih sredstava za uspješniji razvoj vodoprivrede i poljoprivrede Hrvatske. Ponavljaju se konstatacije

o raspoloživim prirodnim resursima voda i tala, a istovremeno se povećava uvoz hrane. To je posljedica uvoznog trgovačkog lobija koji je veći od stvaranja uvjeta za kontinuiranu, kvalitetnu i dostatnu proizvodnju hrane u Hrvatskoj – kako za vlastite potrebe tako i za potrebe izvoza hrane – direktno i putem turizma. Učestale izmjene zakona i propisa u području poljoprivrede, vodoprivrede i okoliša također usporavaju ostvarenje projekata uređenja i održavanja vodnog režima poljoprivrednih zemljišta, u skladu s potrebama optimalnog razvoja i ostvarenja visokih prinosa biljnih kultura – kao sastavnog dijela nacionalnog strateškog programa proizvodnje hrane u Hrvatskoj.

Slika 28

Slika 2: Melioracijska područja sliva rijeke Save u SR Hrvatskoj (Preuzeto iz zbornika radova „Savjetovanje o Posavini“, str. 30)